

การประเมินโครงการ : แนวทางสู่การปฏิบัติ

การเขียนโครงการ
การกำหนดประเด็นในการประเมิน
การพัฒนาตัวชี้วัดและเกณฑ์
การสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล
การติดตามกำกับงาน

658.401
ส47ก

তিরথানন্থ

คำนำ

บทที่ 1 ความหมาย ความเป็นมา และชนิดของการประเมินโครงการ

คำนำ	1
ความหมายของการประเมิน	1
ความเป็นมาของการประเมิน	3
ความแตกต่างของการวิจัยและการประเมิน	6
ชนิดของการประเมินโครงการ	9
องค์ประกอบของการประเมิน	10
คุณภาพของการประเมิน	11
ขั้นตอนการประเมิน	13
สรุป	15

บทที่ 2 การเขียนโครงการ

คำนำ	17
ความหมายของโครงการ	17
การเขียนแผนโครงการ	19
ตัวอย่างโครงการและแผนปฏิบัติการ	25
การประเมินโครงการที่เขียนขึ้น	34
สรุป	35

บทที่ 3 การกำหนดประเด็นในการประเมินโครงการ

คำนำ	37
การกำหนดประเด็นในการประเมิน	37
แบบจำลองในการประเมิน	
Goal Attainment Model ของ Tyler	40
Goal and Side Effect Attainment Model ของ Cronbach	41
Countenance Model ของ Stake	41
Formative & Summative Evaluation ของ Scriven	43
Evaluation of Ongoing Programs in the Public School System ของ Provus	44
แนวคิดของ Alkin	44

	หน้า
CIPP Model ของ Stufflebeam	45
แบบจำลองในการฝึกอบรมของ Kirkpatrick	46
สิ่งที่ควรพิจารณาควบคู่ไปกับการกำหนดประเด็นในการประเมิน	52
ปัญหาที่พบในการใช้แบบจำลองกำหนดประเด็นในการประเมิน	53
การตัดสินใจเลือกประเด็นในการประเมิน	54
สรุป	54
บทที่ 4 การพัฒนาตัวชี้วัดและการกำหนดเกณฑ์	
คำนำ	55
สิ่งที่ต้องพิจารณาส่งจากที่ได้ประเด็นในการประเมิน	55
การพัฒนาตัวชี้วัด	56
ประเภทของตัวชี้วัด	57
ค่าของตัวชี้วัด	58
ลักษณะตัวชี้วัดที่ดี	59
การวางแผนเก็บรวบรวมข้อมูล	59
การกำหนดเกณฑ์ของตัวชี้วัด	59
ตัวอย่างการประเมินโครงการและตัวชี้วัดที่สำคัญ	63
ตัวชี้วัดที่สำคัญในการประเมินนโยบาย	67
ตัวชี้วัดที่สำคัญในการประเมินองค์กร	68
สรุป	70
บทที่ 5 การออกแบบการประเมิน	
คำนำ	71
เกณฑ์ที่ใช้ในการออกแบบการประเมิน	71
ส่วนประกอบที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบการประเมิน	
ประเด็นปัญหาของการประเมิน	72
การเลือกใช้ชนิดและรูปแบบการประเมิน	72
การกำหนดวิธีการประเมิน	75
การทำตารางสรุปผลการออกแบบการประเมิน	78
สรุป	80
บทที่ 6 การสุ่มตัวอย่าง	
คำนำ	81

	หน้า
ความหมายของประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	81
การสุ่มตัวอย่างแบบอาศัยความน่าจะเป็น	81
การสุ่มตัวอย่างแบบไม่อาศัยความน่าจะเป็น	87
ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง	87
การคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่าง	89
กรณีตัวอย่างที่ 1 Stratified random sampling	94
กรณีตัวอย่างที่ 2 การประเมินผลการฝึกอบรม	95
กรณีตัวอย่างที่ 3 โครงการจัดสร้างอ่างเก็บน้ำ	96
สรุป	96
บทที่ 7 เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลจากตัวชี้วัด	
คำนำ	97
การเก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ	97
การเลือกใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	97
มาตรวัดตัวชี้วัด	99
ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ	100
สิ่งที่ควรคำนึงถึงในการสร้างเครื่องมือ	101
การสร้างแบบสอบถาม	
1. ตัวชี้วัดลักษณะทางกายภาพที่เป็นตัวชี้วัดเดี่ยว	101
2. ตัวชี้วัดลักษณะทางกายภาพที่เป็นตัวชี้วัดรวม	103
3. ตัวชี้วัดที่มีลักษณะเป็นภาวะสันนิษฐาน	107
กรณีตัวอย่าง การสร้างแบบสอบถามจากตัวชี้วัดที่เป็นภาวะสันนิษฐาน	113
ประโยชน์รองการใช้แบบสอบถาม	115
ข้อบกพร่องที่เกิดจากการใช้แบบสอบถาม	115
การสัมภาษณ์	
เครื่องมือที่ใช้ในการสัมภาษณ์	116
ประโยชน์รองการสัมภาษณ์	117
ข้อบกพร่องของการสัมภาษณ์	118
การสังเกต	
เครื่องมือที่ใช้ในการสังเกต	119
การบันทึกผลการสังเกต	119

	หน้า
ประโยชน์ของการสังเกต	120
ข้อบกพร่องของการสังเกต	120
ตัวอย่างแบบสังเกต	120
การรายงานการปฏิบัติงาน	
ลักษณะของแบบรายงานที่ดี	122
สิ่งที่ควรคำนึงถึงในการสร้างแบบรายงาน	122
ส่วนประกอบของแบบรายงาน	123
ตัวอย่างแบบรายงาน	124
สรุป	127
บทที่ 8 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	
คำนำ	129
ความตรง (Validity)	129
ความเที่ยง (Reliability)	134
ขั้นตอนในการประมาณค่าความเที่ยง	138
กรณีตัวอย่างการประมาณค่าความเที่ยง	139
คุณภาพเครื่องมือในด้านอื่น ๆ	144
สรุป	144
บทที่ 9 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ	
คำนำ	147
สถิติที่ใช้ในการประเมิน	147
ความสัมพันธ์ระหว่างประชากร กลุ่มตัวอย่าง และการใช้สถิติ	148
สถิติบรรยาย	149
การแจกแจงความถี่	149
การจัดตำแหน่งเปรียบเทียบ	153
การวัดแนวโน้มเข้าสู่ส่วนกลาง	155
การวัดการกระจาย	156
การวัดความสัมพันธ์	157
สถิติอนุมาน	159
การทดสอบนัยสำคัญของความถี่	160
การทดสอบนัยสำคัญของความแตกต่างของค่าเฉลี่ย	160

	หน้า
การทดสอบนัยสำคัญของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์	161
สรุป	162
บทที่ 10 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณลักษณะ	
คำนำ	163
การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)	163
การเปรียบเทียบรูปแบบ (Pattern Matching)	165
การสร้างกรอบการอธิบาย (Explanation-building)	166
การวิเคราะห์ตามระยะเวลา (Time-series Analysis)	167
การวิเคราะห์เชิงสาเหตุ (Logical Analysis)	168
การตรวจสอบความถูกต้องในการวิเคราะห์	169
ความคลาดเคลื่อนจากการเก็บรวบรวมข้อมูล	169
ข้อควรระวังในการสรุปอ้างอิง	170
สรุป	171
บทที่ 11 การสรุปผลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูล	
คำนำ	173
การใช้ตัวชี้วัดตัวเดียวกันจากผู้ให้ข้อมูลมากกว่า 1 กลุ่ม	
1. เมื่อใช้ตัวชี้วัดตัวเดียวกับทุกกลุ่ม	173
2. เมื่อใช้ตัวชี้วัดหลายตัวกับทุกกลุ่ม	175
การใช้ตัวชี้วัดหลายตัวในประเด็นการประเมินเดียวกัน	
1. สร้างเกณฑ์แยกสำหรับแต่ละตัวชี้วัด	186
2. สร้างเกณฑ์รวมสำหรับทุกตัวชี้วัด	188
การประมาณการความสำเร็จในการดำเนินโครงการ	189
การประมาณการความสำเร็จของแผน	190
สรุป	193
บทที่ 12 การติดตามกำกับงาน	
คำนำ	195
ขอบเขตการติดตามกำกับงาน	195
เครื่องมือที่ใช้ในการติดตามกำกับงาน	196
แผนภูมิแท่ง (Gantt Chart)	197
โครงข่ายงาน (Network)	198

PERT และ CPM

- ขั้นตอนการสร้างโครงข่ายงาน 199
- การคิดเวลาที่ใช้ในกิจกรรมของ CPM 200
- การคิดเวลาที่ใช้ในกิจกรรมของ PERT 202
- ตารางติดตามกิจกรรมและผลที่คาดหวัง 204
- ขั้นตอนในการติดตามกำกับงาน 207
- สรุป 207

บทที่ 13 การเขียนข้อเสนอโครงการประเมินและการเขียนรายงานการประเมิน

- คำนำ 209
- การเขียนข้อเสนอโครงการประเมิน 209
- ส่วนประกอบที่สำคัญของข้อเสนอโครงการประเมิน 210
- การรายงานการประเมิน 212
- การเขียนรายงานการประเมิน 212
- การเขียนรายงานฉบับวิชาการ 214
- การเผยแพร่ผลการประเมิน 217
- สรุป 218

รายการอ้างอิง

- ภาษาไทย 219
- ภาษาอังกฤษ 219

ภาคผนวก

- ก. ตัวอย่างข้อเสนอโครงการประเมิน 221
- ข. สูตรการคำนวณ 235